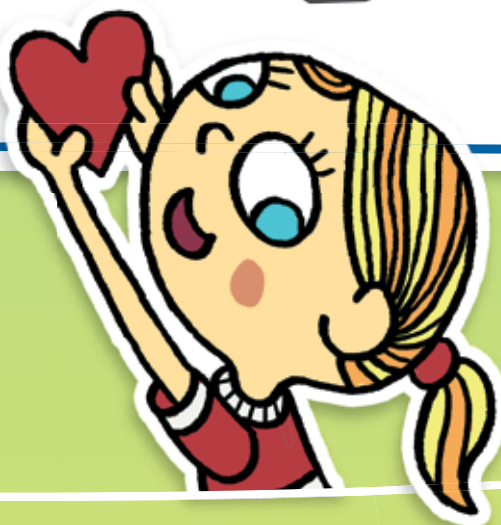

ŠKOLKA HROU

Zpráva o průběhu a výsledcích pilotního projektu včetně praktických ukázek z činnosti lektorů Metodických center pro předškolní vzdělávání

KDO JSME

EDUKAČNÍ LABORATOŘ | EDULAB je nezisková organizace, jejímž posláním je podpora a rozvoj moderních forem výuky na všech stupních školského systému České republiky včetně vysokoškolských pracovišť. Naším cílem je zvýšit popularitu využívání moderních vzdělávacích technologií na školách a ukázat jejich přínos a význam pro modernizaci školství. Námi realizované projekty probíhají pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

NAŠE PROJEKTY

ŠKOLKA HROU www.eskolkahrou.cz

Projekt podporuje rozvoj předškolního vzdělávání v České republice.

EDUKAČNÍ LABORATOŘ připravila pro mateřské školy odborné metodické příručky Školka hrou pro didaktickou praxi, které jsou v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání a nabízejí možnost využití digitálního obsahu a interaktivních metod.

Na vybraných pilotních mateřských školách v jednotlivých regionech České republiky zahájila svou činnost Metodická centra pro předškolní vzdělávání. V praxi ověřují především didaktické možnosti propojení moderních a klasických postupů v prostředí mateřské školy. Zároveň pořádají akreditované metodické dny pro učitele.

ŠKOLA DOTYKEM www.skoladotykem.cz

Výzkumný projekt, který zjišťuje přínos dotykových technologií ve výuce na základních a středních školách. Učitelé a žáci dvanácti škol z různých krajů České republiky aktivně využívají dotykové technologie ve své výuce a tvoří interaktivní materiály.

V rámci **Škola dotykem AKADEMIE** mají učitelé z celé České republiky možnost zúčastnit se bezplatných seminářů v regionech. Učitelé se na seminářích seznámí s možnostmi smysluplného využití digitálního obsahu a dotykových technologií ve výuce.

Projekt pro školy připravila nezisková organizace EDUKAČNÍ LABORATOŘ ve spolupráci se společností Samsung Electronics Czech and Slovak.

The SCHOOL DANCE www.schooldance.cz

Velká taneční soutěž pro všechny mateřské, základní a střední školy.

Žáci mají možnost připravit si taneční vystoupení, zvěčnit ho v digitální podobě a zazářit na prknech, která znamenají svět.

PROGRAM PODPORY DIGITALIZACE ŠKOL www.edulabcr.cz/program

Hlavním cílem programu je digitalizace škol, zvýšení využívání moderních technologií a digitálního vzdělávacího obsahu v mateřských, základních a středních školách.

Milé paní učitelky, páni učitelé,

na následujících stránkách můžete nahlédnout do života mateřských škol, které jsou zapojeny do projektu Školka hrou. Inspirujte se jejich nápady, pozvěte do své práce nové postupy a metody, které jsou s úspěchem prověřeny dětmi v Metodických centrech pro předškolní vzdělávání po celé republice. Radost a zaujetí dětí učením se a objevováním za pomoci nových postupů je tím nejlepším důvodem, proč byste to také měli zkusit.

Tím hlavním při zavádění čehokoliv nového do školní praxe je zodpovědnost učitele za to, že nové věci budou ku prospěchu dětem a efektivitě vzdělávacího procesu. Výsledky projektu Školka hrou dokazují, že vhodné propojení stabilních, osvědčených metod s dobře metodicky zvládnutými metodami novými je správnou cestou k rozvoji předškolního vzdělávání.

Metodické postupy jsme spolu s lektorkami a lektory metodických center nejen ověřovali, ale dále rozvíjeli a předkládáme vám ty nejpodstatnější postřehy a zkušenosti.

Jako nejzákladnější se ukázala **nutnost nácviku a dalšího rozvoje verbalizace myšlenek**, tzv. myslet slovy. Při všech činnostech s moderními technologiemi vedeme děti k tomu, aby se naučily slovně vyjádřit své myšlenkové postupy. Současně dochází k přirozenému **vrstevnickému učení** a rozvíjejí se také komunikační a jazykové dovednosti dětí. Ideálním cílem je posunout verbalizaci na úroveň automatické činnosti v procesu učení.

Velký prostor při práci s moderními pomůckami dostávají **kooperační činnosti**. Jejich rozvojem v souvislosti s následnou prezentací vlastních pokroků a na základě rozvoje schopnosti sebehodnocení získávají děti dovednosti podporující kladný vztah k procesu učení, potažmo k vzdělávání obecně.

Z **nejzajímavějších nezvyklých metod** bychom doporučili vaší pozornosti ty, které rozvíjejí čtenářskou a matematickou pregramotnost. Například prediktabilní čtení, poslech s porozuměním zahrnující reprodukci, dedukci, interpretaci a hodnocení nebo činnosti s robotickou včelou. Kontinuálně dochází u dětí k rozvoji uživatelských dovedností ve vztahu k digitálním technologiím a chápání jejich funkce pomocníka na cestě za objevováním světa.

Pro tuto brožuru jsme vybrali čtyři případové studie. Další příklady dobré praxe z ostatních metodických center naleznete v rozšířené verzi brožury společně s dalším zajímavým čtením k předškolnímu vzdělávání na stránkách www.eskolkahrou.cz.

Potenciál metod obsažených v metodických příručkách Školka hrou je obrovský, jeho využití přímo závisí na profesním rozvoji pedagoga. Zavádějte nové metody postupně a důsledně dbejte na dodržování metodických doporučení.

Přejeme vám mnoho inspirace a radosti z objevování možností moderních edukačních postupů.

Za EDULAB, lektorky a lektory
Metodických center pro předškolní
vzdělávání

Mgr. Miluše Vondráková

vedoucí metodička pro primární
a preprimární edukaci a koordinátorka
projektu Školka hrou

PROJEKT ŠKOLKA HROU V ČÍSLECH

Cílem projektu Školka hrou je dlouhodobá metodická podpora učitelů a ředitelů mateřských škol. Pro didaktickou praxi v MŠ byly vytvořeny odborné příručky Školka hrou s možností využití digitálního edukačního obsahu a interaktivních metod, zpracované v souladu s RVP PV. V rámci projektu zahájila svou činnost Metodická centra pro předškolní vzdělávání po celé České republice, která organizují metodické dny pro ostatní školy.

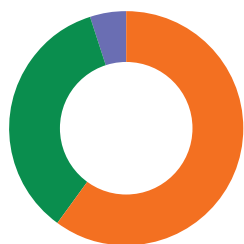
Projekt Školka hrou probíhá pod záštitou MŠMT.

SPOKOJENOST S METODICKÝMI PŘÍRUČKAMI ŠKOLKA HROU

Šetření se zúčastnilo 412 mateřských škol a zastoupeny byly všechny kraje České republiky.

Používáte metodické příručky Školka hrou?

60 % Ano
35 % Ještě jsme nepoužívali, ale rádi bychom
5 % Nepoužíváme

Používáte vzdělávací portál eKabinet.cz?

50 % Ano
40 % Ještě jsme nepoužívali, ale rádi bychom
10 % Nepoužíváme

Souhlasíte s uvedenými tvrzeními o metodické příručce Školka hrou?

Je přínosem pro předškolní pedagogy.

96%

Souhlasím

Je přehledná a jednoduchá na použití.

97%

Souhlasím

Ulehčuje práci pedagoga MŠ.

97%

Souhlasím

Vhodně kombinuje aktivity s moderními technologiemi (ICT) a ostatní aktivity.

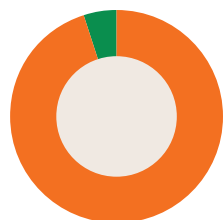
98%

Souhlasím

METODICKÉ DNY PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

V průběhu školního roku 2015/2016 probíhají v metodických centrech prakticky orientované semináře zaměřené na práci s příručkou Školka hrou, digitálním edukačním obsahem a moderními pomůckami. Bylo zrealizováno již více než 100 seminářů, které navštívilo na 1 500 učitelek a ředitelk.

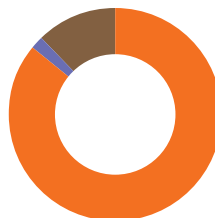
Jak hodnotíte obsah a kvalitu metodického dne?

95 % Jsem velmi spokojená, splnil moje očekávání

5 % Jsem částečně spokojená

Máte zájem o další semináře pro učitele?

86 % Ano

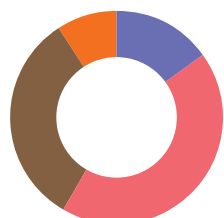
12 % Ne

2 % Nevím

VYUŽÍVÁNÍ NOVÝCH METODICKÝCH POSTUPŮ A MODERNÍCH POMŮCEK

V březnu 2016 proběhlo dotazníkové šetření mezi učitelkami a ředitelkami mateřských škol, které jsou Metodickými centry pro předškolní vzdělávání. Respondentky uvádějí, že používání digitálních pomůcek je přínosnější a efektivnější zejména pro budování kompetencí k učení, kompetencí k řešení problémů a komunikativních kompetencí.

Jak často využíváte moderní pomůcky (digitální edukační obsah/interaktivní tabule/počítač/digitální fotoaparát/mikroskop apod.) při výchovně-vzdělávací činnosti?

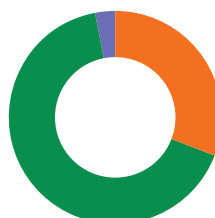
15 % Denně

43 % 2–3x týdně

32 % 1x týdně

10 % Méně často

Kolik času denně jsou děti v kontaktu s uvedenými pomůckami?

31 % Do 15 minut

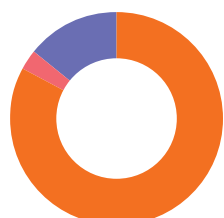
66 % 16–30 minut

3 % 31 a více minut

RODIČE A MODERNIZACE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Z průzkumu, který v březnu 2016 proběhl mezi rodiči dětí z metodických center, plyne, že rodiče projekt Školka hrou podporují.

Jaký je váš názor na zapojování moderních metod do vzdělávacího procesu v MŠ?

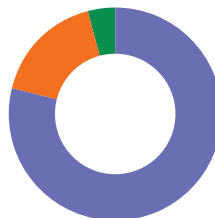

83 % Podporuji to

3 % Nepodporuji to

14 % Nevím

Dal/a byste při výběru MŠ pro své dítě přednost takové, která využívá při vzdělávání dětí moderní pomůcky?

86 % Ano

12 % Ne

2 % Nevím

ŠKOLKA HROU METODICKÁ CENTRA

Aktivita Metodických center pro předškolní vzdělávání je zaměřena na dlouhodobou metodickou podporu mateřských škol v regionech. V rámci metodických dnů a seminářů jsou zde praktickou formou přímé práce učitelů s dětmi představovány možnosti moderního předškolního vzdělávání.

Semináře jsou akreditované MŠMT v systému DVPP. Přihlásit se můžete na www.akademie.edulabcr.cz.

- 1 Mateřská škola Sbíhavá, Praha 6, www.sbihava.cz
- 2 Mateřská škola 4 pastelky, Praha 4, www.4pastelky.cz
- 3 Mateřská škola Vlašim, www.msvelisska.cz
- 4 3. mateřská škola Jindřichův Hradec III, ww.3msjh.cz/u_merkuru
- 5 22. mateřská škola, Plzeň, www.22msplzen.cz
- 6 MŠ Ústí nad Labem, Vojanova 594/34, www.msvojanova.cz
- 7 Mateřská škola Náchod, Havlíčkova 1848, www.msplhov.cz
- 8 Mateřská škola Srdíčko, Pardubice, www.ms-srdicko.cz
- 9 Mateřská škola Mozaika, Jihlava, ww.mszoaikaji.cz
- 10 Mateřská škola Brno, www.hnevkovskeho.cz
- 11 Mateřská škola Hustopeče, www.pastelkahustopece.cz
- 12 Mateřská škola Luční, Zlín, www.ms.4567.cz
- 13 Mateřská škola Rooseveltova, Olomouc, www.msrooseveltova.cz
- 14 ZŠ a MŠ Ostrava–Zábřeh, www.msrezkova.cz

ŠKOLKA HROU

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Případové studie z Metodických center
pro předškolní vzdělávání

Tematický okruh: Pomáháme si a řešíme problémy

Klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, činnostní a občanské, sociální a personální

Bc. RENATA KAMINSKÁ, JAN FAJMON

Základní škola a mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Horymírova 100,

Odloučené pracoviště: MŠ Rezkova 14, Ostrava – Zábřeh

MOJE PRVNÍ VÝPLATA

- Očekávané výstupy**
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
 - spolupracovat s ostatními
 - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

- Dílčí vzdělávací cíle**
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
 - rozvoj kooperativních dovedností
 - rozvoj společenského i estetického vkusu

- Vzdělávací nabídka**
- konkrétní operace s materiálem
 - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
 - různorodé společenské hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- Postupy a strategie VČ**
- motivace, diskuze, řešení problémových úkolů, rozhovor, námětová hra, třídění, modelování, tiskání, vystřihování, kreslení, koordinace pohybu ve skupině, aktivity s interaktivní tabulí a digitálním edukačním obsahem, zkoumání digitálním mikroskopem a detektorem kovu, fotografování, hodnocení – slovní, skupinové

- Vzdělávací prostředí**
- herna

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

PŘÍPRAVA

Příprava učitelky

- udělat přípravu na portálu www.ekabinet.cz
- upravit prostředí třídy a herny
- přichystat výtvarný materiál a pomůcky
- přichystat interaktivní tabuli s edukačním obsahem
- nahrát zadání úkolů na mluvící skřípce
- přichystat mince do kelímku a bankovky do eurosložky
- nachystat dostatek pomůcek pro analytický koutek
- nachystat konstruktivní stavebnice
- zkontrolovat dostatečnou paměť na fotoaparátu
- poučit děti o zacházení s penězi

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- námětová hra Na povolání (prodavač, hasič, policista, kominík, kuchař...)
- tabulky LOGICO primo – Připraven ke startu – tvary, vzory, množství
- stavění budov, dopravních prostředků z různých stavebnic

STIMULACE

Děti sedí s učitelkou v kruhu. V blízkosti je zeď z molitanových kostek (popř. jiné stavebnice) a za ní jsou schované různé předměty (zvoneček, triángl, kovové mince, hrnec a vařečka, přístroje, skleničky, hřebíky apod.). Učitelka si povídá s dětmi: „K čemu je tady asi ta zeď? Co se za ní může ukrývat? Kdo nám ji tu postavil?“

Učitelka jde po krátkém rozhovoru za stěnu a dává dětem sluchové hádanky – bere do rukou jednotlivé předměty a cinká (ťuká) s nimi o sebe. Děti mají za úkol uhodnout, co je to za předměty. Učitelka jim může nechat prostor, aby se podívaly, co je za zdí a zkusily dát ostatním „sluchovou hádanku“.

Po ukončení hry přeneseme společně s dětmi předměty doprostřed kruhu. Nejen si je pojmenujeme, ale vedeme dále rozhovor: „Na co se předmět používá? Kdo jej potřebuje ke své práci?“

Jako poslední předmět si necháme peníze. „Kdo potřebuje ke své práci peníze?“ Dále se snažíme otázkami (problémové učení) děti přivést k myšlence, že za práci lidé dostávají mzdu, plat – peníze. „Proč chodí maminky a tatínkové do práce? Proč potřebujeme penízky? Můžete si penízky taky vydělat? Máte své pokladničky nebo peněženky? Na co si šetříte penízky?“ apod.

Po ukončení rozhovoru a před rozdělením dětí do skupin si můžeme zahrát pohybovou hru „Na zedníky“. Motivujeme děti: „Tak pojďte, vyzkoušíme si, jestli je to v takové práci těžké. Co kdybychom si zkusili postavit zeď nebo komín?“

Děti se postaví vedle sebe do řady (popřípadě vytvoří dvě řady stojící čelem k sobě, řady musí mít mezi sebou dostatek prostoru, cca 2 m). Na začátku řady máme připravené kostky (měly by být spíše větší). Úkolem je, aby si děti podávaly kostky na konec řady, a poslední stojící dítě staví z kostek podle domluvy věž nebo komín. Děti si mohou za pomoci stopek (např. na mobilu) stopovat čas, jak dlouho jim bude trvat poslat kostky na konec řady a postavit z nich stavbu. Mohou pak např. odpoledne zkusit překonávat nejrychlejší čas.

Děti můžeme seznámit s písní „Hrajeme si na zedníky“, můžeme ji zpívat (říkat) při hře.

Hrajeme si na zedníky, podáváme cihly. Záda, ruce napínáme, abychom je zdvihli.

Až základy vykopeme, postavíme domky. Kolem domku do zahrádek nasázíme stromky.

Rozdělení dětí do skupin

Děti rovnoměrně rozdělíme do jednotlivých koutků, které jsou již předem připraveny ve třídě či herně. Děti se pokyny k práci na stanovišti dozví z mluvicího skřipce. Pokud je nemáme, vysvětlíme jednotlivé činnosti skupinově.

Trvání činností v jednotlivých koutcích

Činnost v jednotlivých koutcích by měla trvat cca 15 minut. Bereme v úvahu individuální potřeby a pracovní tempo dětí. Po uplynutí času se děti přesunou na předem dohodnutý signál. Pokud dítě některou z činností v daném koutku nestihne, dáme mu dostatečný prostor pro dokončení např. při odpoledních činnostech.

DIGITÁLNÍ KOUTEK**Interaktivní tabule**

V prostředí portálu eKabinet.cz si připravíme lekci pro děti, ty pracují u interaktivní tabule nebo počítače. V řešení úloh se pravidelně střídají. Pracujeme s digitálním edukačním obsahem Příprava na školu a Hravá slovíčka. Aktivita jsou zaměřené na poznávání povolání, přiřazování činností jednotlivým lidem a přiřazování pracovního náčiní pro konkrétní zaměstnání. O jednotlivých úkolech se děti společně radí, pojmenovávají to, co vidí a řeší jednotlivé úlohy.

Aktivita č. 1: Co dělají? **KÓD 151376**

Aktivita č. 2: Kde pracují? **KÓD 150229**

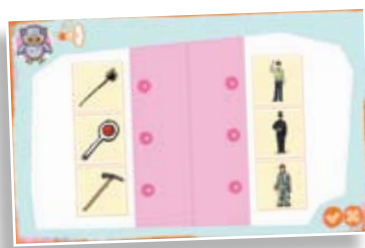
Aktivita č. 3: Přiřaď obrázků – povolání
KÓD 150374

Aktivita č. 4: Identifikace obecně známých jevů – vlastnosti povolání
KÓD 150227

Jako poslední bod interaktivní přípravy vložíme odkaz na píseň z pohádky Lotrando a Zubejda – Pod dubem

Ukázka <https://www.youtube.com/watch?v=49peSebG9Zw>

Píseň je zároveň signálem pro ukončení práce v ostatních koutcích a příprava na přechod na další stanoviště.

(Zdroj: archiv autorů)

Mikroskop

V tomto koutku budou děti zkoumat bankovky a mince české měny a jejich hodnotu. Před zahájením činnosti v koutcích poučíme děti o manipulaci s penězi. Do eurosložky vložíme různé bankovky (100, 200, 500, 1000).

Na bílý papír formátu A4 obkreslíme různé druhy mincí (nejlépe 1, 20, 50 – velké rozdíly ve velikostech jsou přehlednější pro mladší děti, pro starší můžeme postupně přidávat další mince).

Skřípec č. 1: Prohlédněte si bankovky, řekněte, z čeho jsou vyrobené, co na nich je a jaké mají barvy. Prozkoumejte je pod mikroskopem.

Skřípec č. 2: Prohlédněte si mince pod mikroskopem. Dejte je do kruhů na papíře a stejné mince spojte tužkou.

UMĚLECKÝ KOUTEK

V tomto koutku budou děti vytvářet vlastní návrhy bankovek. Necháme je vybrat si barvu papíru, na který si tužkou obkreslí šablonu bankovky. Poté si ji vystříhnou. Zbytek necháme na fantazii dětí. Pastelkami či fixy si nakreslí svou vlastní bankovku.

Další činností může být výroba mincí z terakotové hlíny či moduritu. Děti si zpracují hlínu do malé kuličky, kterou následně roztáhnou, roztlačí do malé kruhové placky ve tvaru mince. Pomocí tiskátka s číslicemi dají mincím hodnotu, nakonec si ji mohou rydly dozdobit.

KONSTRUKČNÍ KOUTEK

Děti mají za úkol postavit co nejvíce věží z dostupných kostek. Spolupracují jako malí zedníci. Dáme jim k dispozici různé druhy kostek: dřevěné, plastové, pěnové, molitanové... Po dostavění své díla mohou slovně ohodnotit a vyfotit digitálním fotoaparátem. V závěrečném hodnocení můžeme na tabuli pustit prezentaci fotografií a každá skupinka může říci pár slov ke svým stavbám.

ANALYTICKÝ KOUTEK

V tomto koutku probíhá analýza a třídění věcí, které patří k jednotlivým povoláním. Nachystáme si 3 prázdné krabice, do každé z nich vložíme oblek, podle kterého děti bezpečně poznají, k jaké profesi patří (lékařský plášť, helma dělníka s kladívkem, kuchařská zástěra). Do větší krabice vybereme hračky patřící k jednotlivým profesím (pilková hračka, dřevěná kostka, lékařské nástroje, věci z kuchyně). Na každou bedýnku připevníme skřípec se zadáním. Děti ve skupině vybírají a třídí hračky do beden. Na závěr si mohou obléci oblečky a vyfotit se.

Skřípec: Prohlédněte si oblečení v krabici a řekněte si, k jakému povolání patří, z velké krabice k nim přiřaďte vhodné pomůcky.

(Zdroj: archiv autorů)

Tip

Práci s hlínou je dobré věnovat se v odpoledních hodinách. Je u ní třeba dávat větší pozor. Děti tato činnost velmi baví a nakonec si mohou umazané ruce od hlíny otisknout na čistý papír.

(Zdroj: archiv autorů)

Probíhá průběžně v jednotlivých koutcích během činností. Závěrem si s dětmi sedneme na koberec, kde se jich zeptáme, jaká činnost se jim líbila a proč. S čím měly problém a jak jej vyřešily – samy, nebo zda jim pomohl kamarád. Nakonec si všichni poděkují za spolupráci a společně si zatleskají, plácnou si dlaněmi, zatancují. Výtvarné výrobky děti vystavíme v šatně.

Pobyt venku

Hledání mincí detektorem kovu v písku.

Návštěva obchodu a nákup malé drobnosti.

Hra na hledání pokladu – plnění úkolů, které děti dovedou ke skříňce s pokladem.

Vycházka do okolí mateřské školy a pozorování povolání, která cestou potkáme.

Námět na odpolední činnosti

V odpoledních činnostech dokončujeme práce, které děti nestihly. Dáme jim volně k dispozici papír z digitálního koutku, do kterého mohou doplňovat mince. Můžeme hrát námětovou hru „Na obchod“, kde mohou použít k placení bankovky, které vytvořily.

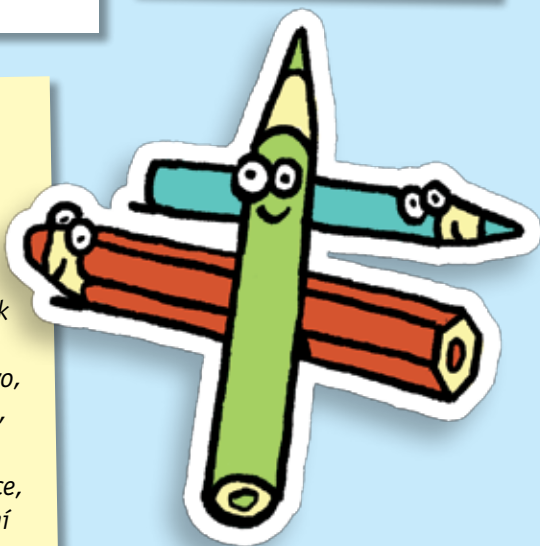
Grafomotorické činnosti – malování s básničkou „Šla babička“ (viz použité zdroje a literatura).

Didaktická poznámka

Množství koutků přizpůsobíme aktuálnímu počtu dětí ve třídě. Koutky, na které se nedostalo v dopoledních činnostech, je možno využít v odpoledním programu.

Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** kostky – molitanové, dřevěné, pěnové, plastové; šablona bankovky z tvrdého papíru, barevný papír, nůžky, pastelky, fixy, 3 menší krabice, 1 velká krabice, oblečení znázorňující povolání (kuchař, lékař, stavební dělník, opravář, policista), dostatek hraček či předmětů, které mohou děti přiřazovat k povoláním (dětská lékařská sada, nádobí z kuchyňky, nářadí – kladivo, vrtačky..., policejní hračky), tvrdý papír A4, tužka, mince, bankovky
- **digitální technologie:** interaktivní tabule, mluvicí skřipce, mikroskop, fotoaparát, detektory kovů, digitální edukační obsah Příprava na školu a Hravá slovíčka

Použitá literatura a zdroje:

1. FRAITOVÁ, J., DVOŘÁČKOVÁ, I., POHANKOVÁ, V. *Učíme se mluvit. Malý logopedický sborník*. Žďár nad Sázavou: Informační a metodické centrum, 1994.

Didaktická poznámka

Příprava „Moje první výplata“ souvisí s tématem finanční gramotnost pro MŠ.

Tematický okruh: **Poznáváme a tvoříme**

Klíčové kompetence: **k učení, k řešení problémů, komunikativní, činnostní a občanské, sociální a personální**

Bc. LENKA PECHOVÁ

3. mateřská škola Jindřichův Hradec, Vajgar 594

ZVÍŘATA U NAPAJEDLA

Očekávané výstupy

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, sebevyjádření)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti rozvíjející jemnou motoriku a vizuálně motorickou koordinaci
- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách

Postupy a strategie VVČ

- námětové hry, motivace, rozhovor, poslech hudební skladby, zpěv písně, hádání, malování, kreslení, vystřihování, lepení, činnosti s pracovním listem, programování, aktivity s interaktivní tabulí, tiskárnou, kamerou, s mluvícími skřipci, činnosti s včelkou Bee-Bot

Vzdělávací prostředí

- herna, školní zahrada

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

PŘÍPRAVA

Příprava učitelky

- udělat přípravu na portálu www.ekabinet.cz
- nahrát zadání pro jednotlivé skupiny na mluvící skřípce
- připravit rozlišovače k označení jednotlivých skupin
- připravit odkazy pro práci na interaktivní tabuli
- připravit dostatek kreslicího a výtvarného materiálu
- požádat rodiče a děti, aby přinesli časopisy s obrázky zvířat
- zajistit dostatek materiálu a pomůcek k realizaci edukačních činností

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- prohlížení encyklopedií a časopisů
- modelování zvířat z modelovací hmoty
- poznávání figurek zvířat podle hmatu – „Kimmova hra“ (při úspěchu jsou děti odměněny formulkou: „Óóó to se povedlo!!!“ a přitom tleskají, s nadšením čekají na tuto odměnu a s nadšením ji společně vykonávají)
- „Jaké překážky mohou překonávat zvířata?“ – stavba překážkové dráhy v prostoru třídy (lavička, trampolína, lano, žebřiny, látkový tunel atd.)

STIMULACE

Poslechová skladba „Napajedlo“

Předcházející činnosti:

- skladbu můžeme zařadit po návštěvě zoologické zahrady a navázat tak na zážitky a prožitky dětí, při návštěvě ZOO se můžeme soustředit na pozorování a podrobnější popis zvířat, která se budou vyskytovat u napajedla
- pozorování prostředí, ve kterém zvířata žijí - zoologické zahrady se snaží co nejvíce přizpůsobit výběhy prostředí, ve kterém žijí zvířata ve volné přírodě

Motivace:

Děti se při poslechu a pohybové improvizaci pohybují kolem padáku, který představuje napajedlo. Písničkou „Čáry, máry, ententyky, poletíme do Afriky“ navodíme atmosféru pro poslechovou a pohybovou činnost. Ptáme se dětí, jak bychom se mohli dostat do Afriky.

Afrika je velmi daleko, cestuje se tam lodí, letadlem a je to moc dlouhá cesta. My ale umíme čarovat a můžeme se tam dostat hned. Neuvidíme sice žádná zvířátka, ale můžeme je slyšet, když si připravíme ouška. V Africe je ve dne veliké horko. Lvi a lvíci leží pod obrovskými stromy, které je chrání před sluncem (lehneme si jako lvi), převalují se z boku na bok (převalujeme se), olizují si kožiček, protahují si tlapky a vzájemně si prohlížejí černé lesklé drápy (otvíráme a zavíráme dlaň – drápky). Lvičátka jsou neposedná, šplhají po stromě, a když se unaví, lehnou si na silné větve a rozhlídají se po savaně. Král lev s huňatou hřívou kolem krku pozoruje okolí a hlídá svoji velkou rodinu. Najednou otevře do široka svoji velkou tlamu s obrovskými bílými tesáky a silným hlasem dá najevo: „Já jsem tady král!“ Lvičata se ho také snaží napodobovat, ale u nich to vypadá spíše jako zívání (zíváme). Nedaleko pasoucí se zeby zdvihnou hlavy, ale pak pomalým krokem pokračují dál. Žirafa, co štouhá hlavou do sluníčka, také zvedla víčka a popoběhla k vyššímu stromu. Protáhla si dlouhý krk, mrkla nalevo, mrkla napravo a začala hodovat (protahujeme a otáčíme hlavou). Ví, že jim lev neublíží. Je to velký lenoch a v tom horku se nebude namáhat.

Jakmile však sluníčko vystřídá černočerná tma, to je, panečku, jiná! Zvířata se začínají probouzet! (Děti jsou v klubíčku kolem padáku, spí a začínají se probouzet – protahují si ruce, nohy.) Nejvíce jsou slyšet lvi. Svým řevem oznamují, že jsou připraveni k lovu. (Napodobíme řev lva otevřením pusy, ruce udělají kruh před tělem.) Děti, představme si, že ležíme ve stepi ve stanu. Kolem nás chodí zvířata. Některá poznáme, některá ne. Slyšíme praskání větviček. To se možná lvice plíží vysokou stepní trávou a vyhlíží si něco dobrého k večeři. Musí dávat velký pozor, aby se neprozradila, proto našlapuje lehce na měkké polštářky svých mohutných tlap. (Klek, sed na paty, střídání levé, pravé ruky, lvice přešlapuje na místě.) Najednou se zarazila... Z dálky je slyšet troubení a lehké chvění půdy. Co to asi je? (Děti – sloni.) Ano, sloni troubí na choboty. Jsou největší a nejsilnější mezi všemi zvířaty. Všichni jim uhybají z cesty. Kampak asi jdou? (Lezení po kolenou, zdvihání levé ruky a levé nohy současně, těžkopádná chůze slona.) V blízkosti našeho stanu se postupně ozývají asi čtyři lvi. (Čtyřikrát napodobíme řev lva otevřením pusy a kruhy rukama před tělem.) My se ale nebojíme. Lvi teď mají jiné starosti. (Lvi přešlapování.) Stejně jako sloni hledají napajedlo. Slyšíte? Slyšíte cákání a šplouchání? To se všechna zvířátka radují, že našla vodu a společně pijí. Na poslední tón skladby zaujmou děti pozici pijících zvířat (jako kočky).

Rozdělení dětí do skupin

Děti se losováním rozlišovačů s označením rolí rozdělí do skupin.

Role: Ředitel – většinou si ji vybírá dominantní dítě, které vede celou skupinu. Máme domluvené pravidlo, že nerozhoduje o všem, snažíme se problém vyřešit společně, ale pokud to nejde, rozhodne ředitel. Zásobovač – má za úkol vymýšlet a zajišťovat dětem předměty, pomůcky ke splnění úkolů (ostatní mu pomáhají).

Časoměřič – dohlíží na čas. Zároveň pracuje s ostatními, ze začátku se stává, že děti stojí u hodin a hlídají čas, tuto roli si vybírají tiché, neprůbojně děti, které ze začátku pozorují a později se ke skupince přidávají.

Tišítel – udržuje „relativní ticho“ ve skupině.

Nejoblíbenější role, přiloží si prst na ústa a dotýcnému pošuká na rameno. Pořádníček – dohlíží na úklid hraček (uklízí všechny děti ve skupině).

Mopík – je celý den pověřen utíráním kapek vody v umývárně mopem. Prevence proti uklouznutí a také velmi oblíbená činnost, při výběru mopíka využíváme rozpočítadlo „Mopík“.

Trvání činností v jednotlivých koutcích

Aktivity v koutcích trvají maximálně 15 minut, pokud se nestihnou prostřídat všechny skupinky, pokračujeme další den. Některé skupinky jsou rychlejší, takže vše je individuální a odvíjí se od dané situace, vedeme děti k dokončení rozdělaného úkolu. Daný čas děti sledují na ručičkových hodinách (časový úsek označíme kouskem modelovací hmoty, pojmenujeme společně číslice), mají tak představu o době vymezené pro jednotlivé aktivity.

DIGITÁLNÍ KOUTEK

Na interaktivní tabuli děti pracují s interaktivním edukačním materiálem a postupují podle zadání u jednotlivých úkolů.

Aktivita č. 1: Sluchové hádanky – zvířata v ZOO KÓD 150112

Pojmenuj zvířata na obrázku, vytleskej a urči počet slabik ve slově. Poslechni si zvuky zvířat a spoj je se správnými obrázky.

Aktivita č. 2: Zvířata v ZOO KÓD 150111

Pojmenuj zvířata na obrázku a urči hlásku na začátku a konci slova. Poslechni si popis zvířat a spoj je se správným obrázkem. Vytiskni si obrázek. (Tečky spoj čarou a obrázek vybarvi – tuto informaci mají děti namluvenou na mluvicím skřípci a tuto činnost dokončí samostatně ve výtvarném koutku.)

Aktivita č. 3: Počítání prvků množiny – zvířata v ZOO KÓD 151235

Popiš, co vidíš na obrázku. Spočítej zvířata v ohradách a u každého obrázku označ počet tečkami.

MATEMATICKO-LOGICKÝ KOUTEK

Děti plní úkoly u bílé magnetické tabule, na kterou mohou psát fixy, na tabuli jsou obrázky zvířat a jejich název je předepsán jako předloha k opisování.

V košíku na zemi jsou molitanová písmena a velké fotografie zvířat, shodných s těmi na tabuli.

Skřípec č. 1: Opíš názvy zvířat na tabuli.

Skřípec č. 2: Slož názvy zvířat na koberci.

Pokud jsou děti s tímto úkolem rychle hotové, mohou molitanové názvy (písmenka) obkreslit na papír a vybarvit.

UMĚLECKÝ KOUTEK

Děti podle instrukcí namluvených na skřípci nakreslí zoologickou zahradu a dolepi do ní vystřižená zvířata z donesených časopisů. (Pracují zde dvě skupiny dětí, samy si volí, zda budou používat temperové barvy, vodové barvy, voskovky atd., přinášejí si lepidla, nůžky, vše mají volně přístupné v poličkách ve třídě.)

Skřípec č. 1: Nakreslete, jak by mohla vypadat velká zoologická zahrada.

Skřípec č. 2: Vystříhejte z časopisů zvířata a společně je umístěte do zoologické zahrady.

(Zdroj: archiv autorky)

KONSTRUKČNÍ KOUTEK

Skřípec č. 1: V prostoru třídy postavte zoologickou zahradu i se zvířaty.

(Děti mohou použít stavebnice, kostky, šátky, deky, přírodní materiál, papír atd., záleží na jejich fantazii.)

Skřípec č. 2: Vytvořte cestu k napajedlu.

(lavička, kladina, trampolína, strachový pytel, nášlapné kameny, kužely, lano, obruče, padák)

(Zdroj: archiv autorky)

SKUPINOVÁ ČINNOST SE VČELKOU BEE-BOT

Děti sedí na koberci okolo čtvercové sítě, pod průsvitnou fólii vložíme obrázky kreslených cizokrajných zvířat (medvěd, opice, lev, nosorožec, zebra). Dáváme jim hádanky, děti cestu naplánují, určí jednotlivé kroky a jednotlivci včelku naprogramují, sledujeme správnost naprogramování. Starší děti vymýšlejí samostatně hádanky pro kamarády.

Didaktická poznámka

K nácvičce dovednosti, aby hovořilo pouze jedno dítě a ostatní naslouchaly, můžeme používat tzv. putující kamínek – mluví ten, kdo drží kamínek v ruce.

Sebehodnocení a hodnocení činností dětí probíhá v herně na koberci v kruhu. Nejprve si vždy připomeneme, co jsme od rána dělali.

Děti hodnotí většinou nejvíce poslední činnost, proto je vedeme k rekapitulaci celého dne. Klademe otázky typu „Co se ti líbilo, nelíbilo?“ Snažíme se, aby odpovědi byly konkrétní, ne pouze v obecné rovině. Klademe doplňující dotazy typu: „Co se ti nejvíce podařilo? Co ti dělalo problémy? Z čeho máte největší radost a proč? Co bys změnil nebo vylepšil? Jak se vám pracovalo se včelkou? Potřeboval někdo pomoc? Jak jsme dodržovali pravidla?“ Snažíme se, aby každé dítě mělo možnost se vyjádřit. Výpovědi dětí nehodnotíme. Jeden mluví, ostatní naslouchají.

Pobyt venku

Za vhodného počasí provádíme většinu činností venku na školní zahradě. S dětmi se domluvíme, že pokud si vezmeme ven figurky zvířat, budeme je muset také pečlivě omýt. Na velkém zastřešeném a zvlhčeném pískovišti děti postaví pro zvířata zoologickou zahradu, pro stavbu využijí kamínky, větvičky, šišky, trávu atd.

- „Pískové obrázky“: vezmeme si ven na stolečky štětce, klovatinu, barevné čtvrtky. Děti nakreslí jednoduchý tvar zvířete, na klovatinu nasypou písek z pískoviště a obrázky si ihned pověsíme pod pergolu na výstavu.

Tipy na odpolední činnost

Během odpoledních činností se můžeme zaměřit na zdokonalování sestav překážkových drah, zařadit pexeso, skládání rozstříhaných obrázků, zvukové hry „Najdi kamaráda podle zvuku“.

Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** velký arch balicího papíru, lepidla, nůžky, voskové pastely, pracovní listy, obrázky exotických zvířat pod včelku Bee-Bot, figurky zvířat, šátky, dřevěné kostky, špalíky, dřevěné koule, obruče, šišky, časopisy, encyklopedie, knihy, magnetická tabule + stírací fixy, molitanová písmenka, modelovací hmota, lavička, trampolína, žebříny, lano, látkový tunel, nášlapné kloboučky, padák
- **digitální technologie:** interaktivní tabule, počítač, tiskárna, mluvicí skřípce, včelka Bee-Bot, digitální kamera, digitální edukační obsah Příprava na školu

Tematický okruh: **Hrajeme si a objevujeme**

Klíčové kompetence: **k učení, komunikativní, sociální a personální**

ILONA BEČKOVÁ

Mateřská škola Srdíčko Pardubice, Luďka Maturoy 653

CO JSOU SMYSLY?

- Očekávané výstupy**
- učit se nová slova, porozumět jejich významu
 - rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, paměti a pozornosti
 - rozvoj řečových a jazykových dovedností
 - rozvoj jemné motoriky

- Dílčí vzdělávací cíle**
- mít povědomí o lidském těle, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

- Vzdělávací nabídka**
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a smyslových orgánů
 - pohybové činnosti
 - grafomotorické činnosti

- Postupy a strategie VČ**
- motivace, námětová hra, hudebně-pohybové aktivity, kreslení, vystřihování, lepení, činnosti s pracovním listem, aktivity s interaktivní tabulí, digitálním mikroskopem, mluvícími skřipci, práce s digitálním edukačním obsahem

- Vzdělávací prostředí**
- herna

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

PŘÍPRAVA

Příprava učitelky

- udělat přípravu na portálu www.ekabinet.cz
- připravit hrací koutky
- vytisknout pracovní listy
- připravit aktivity na interaktivní tabuli
- nahrát úkoly na mluvící skřipce

(Zdroj: archiv autorky)

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- prohlížení dětských encyklopedií a knížek o lidském těle
- námětová hra Na doktora
- sestavování lidské postavy z hříbečkové mozaiky
- zpěv písně Holka modrooká
- skládání dřevěných vrstvených puzzlí - kostra, orgány, svaly, člověk

STIMULACE

Sedneme si do kruhu na koberec a řekneme si říkanku „Mám dvě oči na koukání a dvě uši k poslouchání, dvě nožičky na chození, dvě ručičky na mazlení.“ Text doprovodíme jednoduchým pohybem a následně rozvineme diskusi na téma naše smysly (které to jsou, který smyslový orgán jim odpovídá, k čemu nám slouží).

ROZDĚLENÍ/ČAS

Rozdělení dětí do skupin

Děti rozdělíme do skupin podle počtu koutků (6) a vysvětlíme jim pravidla konkrétních aktivit: v digitálním koutku 1 budeme pracovat na interaktivní tabuli, v digitálním koutku 2 pracujeme s digitálním mikroskopem. V uměleckém nakreslíme člověka a doplníme pracovní list – portrét, v motorickém koutku budeme tančit s pohybem a skládat postavu z jednotlivých částí, v matematicko-logickém obkreslíme a spočítáme prstíky na ruce a budeme se učit jednoduchou říkanku. V koutku smyslových her zapojíme zrak, hmat a sluch.

Trvání činností v jednotlivých koutcích

Předpokládaná doba trvání je 10–15 minut, respektujeme věkové a individuální zvláštnosti dětí, v koutcích se děti vymění na předem domluvený signál.

DIGITÁLNÍ KOUTEK 1

Na interaktivní tabuli pracujeme s digitálním edukačním obsahem Hravá slovíčka a Krok za krokem.

Aktivita č. 1: Reakce organismu na různé podněty **KÓD 106103**

Děti shlédnou video o reakci organismu na různé podněty z okolí, které jsou vnímány smyslovými orgány člověka.

Aktivita č. 2: Lidské tělo – část 2 **KÓD 150039**

V dané aktivitě mají děti na výběr obrázek dívky a chlapce a klikáním na vybraný obrázek se blíže seznámí se smysly člověka. Opakují slova, která slyší. Zároveň je ukazují na sobě či kamarádovi ve skupině.

Aktivita č. 3: Obrázek mámy/tety, otce/strýce, sestry/bratra **KÓD 151253**

Děti mají za úkol sestavit portrét se všemi detaily, které k němu náleží. Může to být autoportrét, portrét kamaráda nebo někoho dospělého. S pomocí učitelky k němu děti dopíší jméno. Hotový portrét si mohou vytisknout.

Aktivita č. 4: Co slyšíš? – zvuky podzimu a zimy 2 **KÓD 150424**

Pomocí sluchu děti označí obrázky různých ročních období po vyslechnutí zvuku, který k němu patří. Pro doplnění vytiskneme pracovní list, který patří k této úloze a využijeme jej jako omalovánku.

DIGITÁLNÍ KOUTEK 2

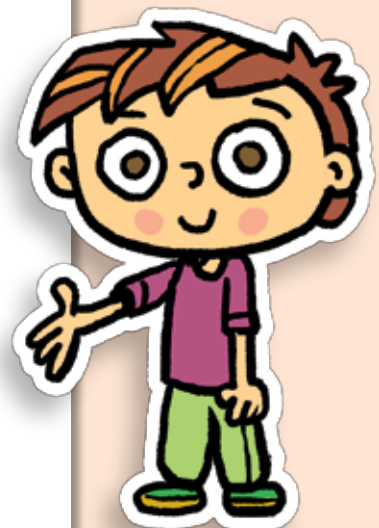
Digitální mikroskop

Mikroskopem připojeným k počítači děti pozorují smyslové orgány na svém nebo kamarádově těle. Mohou si například vyfotit dlaně, ucho, jazyk, zuby, nos... Vyfocený obrázek podrobněji pozorují na monitoru počítače. Tyto obrázky si mohou vytisknout nebo uložit do své složky v počítači.

Totéž si děti vyzkouší pozorovat také lupou, aby měly možnost porovnat, co je podrobnější.

(Zdroj: archiv autorky)

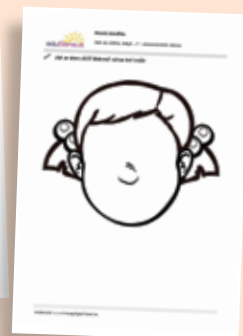
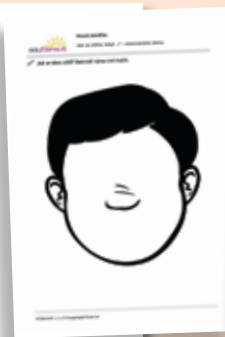

UMĚLECKÝ KOUTEK

Zde mají děti za úkol nakreslit postavu člověka se všemi jeho částmi a detaily – hlava, ruce, tělo, nohy, prsty na ruce, vlasy. Jako druhý úkol dokončí portrét s detaily obličeje (smysly). Na výběr mají vytištěné pracovní listy dívku a chlapce z digitálního edukačního obsahu *Hravá slovíčka*.

Pracovní list č. 1: Emoce – dokresli obličej 1 **KÓD 150287**

Pracovní list č. 2: Emoce – dokresli obličej 2 **KÓD 150288**

MOTORICKÝ KOUTEK

V tomto koutku mají děti poskládat lidskou postavu z několika jednotlivých částí (hlava, tělo, ruce, nohy). Použijeme obrázkový materiál nebo puzzle člověka.

Na mluvčím skřipci budou mít nazpívanou píseň „Hlava, ramena, kolena, palce“, jejíž text se opakuje a postupně zrychluje. Děti doprovázejí text písně pohybem a snaží se jej správně dodržovat i v rychlejší fázi hudebně-pohybové hry.

MATEMATICKO-LOGICKÝ KOUTEK

Na mluvčím skřipci mají děti nahranou krátkou říkanku **VŠECHNY MOJE PRSTY, SCHOVALY SE V HRSTI, SPOČÍTÁM JE HNED, 1 2 3 4 5.**

Připravené budou mít tužky a papíry, na které si obkreslí své ruce a spočítají prsty na nich. Číslo, ke kterému se dostaly, mohou zaznamenat graficky do vyznačené části papíru. Kdo to nezvládne, nakreslí daný počet puntíky.

Děti si znovu přehrají říkanku na skřipci a 2–3krát si ji zopakují, aby se ji naučily.

KOUTEK SMYSLOVÝCH HER

Děti zde ve dvojicích (případně trojicích) hrají smyslové hry zaměřené na sluch, zrak a hmat. Jako pomůcky mají připravené dřevěné zvukové kostky, na kterých je pro kontrolu barevné označení, dále několik hraček, které dobře znají a umí pojmenovat a hmatový sáček, v němž jsou předměty ze dřeva (např. kostička, kulička, válec a jehlan).

ZRAK – postřehová hra *Co se ztratilo?* Děti mají za úkol poznat, co jim kamarád, který hračky zakrývá šátkem, schoval ze skupiny předmětů, které si v úvodu hry krátce prohlédly.

SLUCH – podle zvuku při zatřepání kostkou děti hledají druhou kostku, která vydává stejný zvuk. Pro kontrolu porovnají barvy kostek na jejich spodní části.

HMAT – v látkovém sáčku jsou dřevěné předměty různých tvarů. Dítě se zakrytýma očima má za úkol hmatem poznat, co je to za předmět, jaký má tvar. Tuto hru můžeme hrát i s jinými předměty z jiných materiálů.

(Zdroj: archiv autorky)

Děti hodnotíme již v průběhu edukačních aktivit. Stále je povzbuzujeme a vyvoláváme u nich zájem o připravené činnosti a aktivity. Snažíme se je vést k tomu, aby se podporovaly, chválily a pomáhaly si navzájem.

Na závěr si v kruhu sdělíme, co se komu dařilo a naopak, co se komu líbilo a co třeba méně a jaké pocity se v nich odehrávaly při jednotlivých aktivitách.

Učitelka v závěru hodnocení poděkuje dětem za aktivní práci, vyzdvihne a kladně ohodnotí některé momenty dobré spolupráce, partnerského učení a chování.

Po návratu do školky si společně sdělíme vjemy z vycházky – co vše jsme zaznamenali našimi smysly, co jsme zaznamenali digitální kamerou?

Námět na odpolední činnosti

Můžeme dokončovat pracovní listy a omalovánky z dopoledních aktivit, nabídneme dětem pexeso s obrázky smyslových orgánů a částí lidského těla, společně si zahrajeme sluchovou hru Co slyšíš? – děti se zavřenýma očima hádají, jaký zvuk slyší. Využijeme jak hudební, tak nehudební zvuky (hudební nástroje, zpěv, tleskání, dupání, mačkání papíru, zavírání dveří, míchání lžičkou v hrnečku...).

Tip

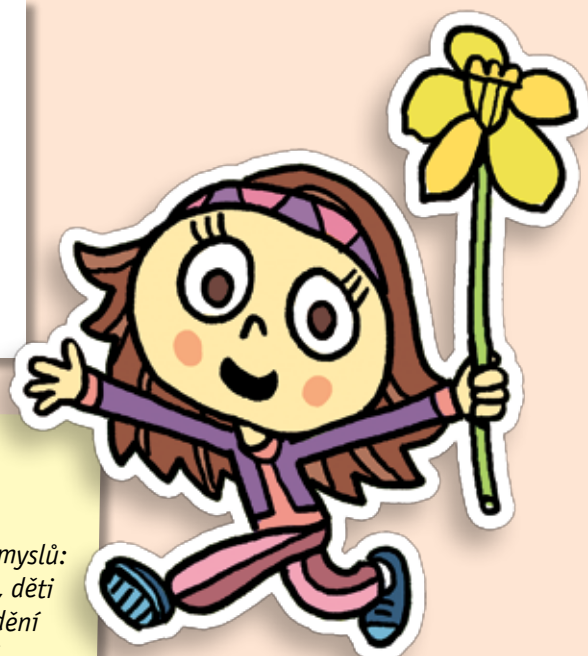
Pobyt venku

Vycházka do okolí mateřské školy se zapojením všech smyslů: posloucháme zvuky kolem nás (ptactvo, dopravní ruch, děti kolem nás), pozorujeme přírodu, předměty, budovy a dění v naší blízkosti, cítíme rostliny a vůně z blízkých obydlí, nasbíráme několik přírodnin, které si osaháme a popíšeme jejich povrch a vlastnosti (klacík, šišku, list, jehličí, kámen). Při každé aktivitě pojmenujeme, který smysl používáme a kterým smyslovým orgánem vnímáme pozorovaný jev. Zdůrazníme, že smysly spolupracují, že vnímáme všemi současně a jak složitý mají život lidé, kteří některý ze smyslů mají omezen i to, jak jim můžeme pomáhat.

Na vycházku vezmeme digitální kameru a průběh necháme děti zdokumentovat.

Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** dětská encyklopedie, knihy o lidském těle, mozaiky, puzzle, obrázkový materiál, lupy, pracovní listy, zvukové kostky, drobné hračky a šátek, hmatový sáček, hudební nástroje
- **digitální technologie:** interaktivní tabule, digitální mikroskop, mluvicí skřípce, počítač, digitální edukační obsah Hravá slovíčka a Krok za krokem

Tematický okruh: Přemýšlíme a povídáme si
Klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní,
činnostní a občanské, sociální a personální

Mgr. ZDEŇKA KRÁLOVÁ

Mateřská škola Hněvkovského 62, Brno

OD MOŘE DO ŠKOLY

- Očekávané výstupy**
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady a pocity ve vhodně zformulovaných větách
 - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
 - vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
 - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně

- Dílčí vzdělávací cíle**
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
 - rozvoj kooperativních dovedností
 - rozvoj a užívání všech smyslů
 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních
 - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

- Vzdělávací nabídka**
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
 - konkrétní operace s materiálem
 - přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
 - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

- Postupy a strategie VČ**
- motivace, rozhovor, diskuze, pozorování, vybarvování, činnost s pracovními listy, hodnocení, aktivity s interaktivní tabulí, mikroskopem

- Vzdělávací prostředí**
- herna, okolí MŠ

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

PŘÍPRAVA

Příprava učitelky

Příprava učitelky je důležitá zejména kvůli užití tematicky zaměřených pomůcek, je tedy nutné vše předem zajistit.

- udělat přípravu na portálu www.ekabinet.cz
- vytisknout pracovní listy
- připravit odkazy na interaktivní tabuli
- připravit počítač a mikroskop
- připravit mušle a další materiál na pozorování
- zajistit modelovací hlínu
- připravit lodě a mušle různých velikostí a prostor, kam budou tříděny

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- hra s pirátskou lodí
- kresba pirátských vlajek
- hra s pískovnicí

ROZDĚLENÍ/ČAS STIMULACE

Děti sedí v kruhu na koberci. Učitelka začne vyprávět o tom, kde byla na dovolené. Zahájí diskuzi o tom, kam všude můžeme jet na dovolenou. Jednotlivě se děti tážou, kde byly s rodiči na dovolené. Postupně se takto dostane k tématu dovolené u moře a motivuje děti k uvažování nad tím, co moře nabízí, jaká je u moře příroda, co je možné u něj vidět a zažít.

Rozdělení dětí do skupin

Děti jsou rozděleny do čtyř skupin. Budou rozdělovány pomocí tvaru mušle. Každá skupinka bude mít mušli, která má své charakteristiky (nápadné tvarem, barvou apod.), aby jejich identifikace byla jednoznačná. Každý herní koutek je označen zvětšeninou této mušle. Dětem rozdáme mušle, ty nejdříve najdou jednotlivé členy své skupinky a poté vyhledají příslušný koutek.

Trvání činností v jednotlivých koutcích

Činnosti v jednotlivých koutcích jsou časově uzpůsobeny tak, aby trvaly téměř shodnou dobu. Trvat by měly 15–20 minut. Poté jsou děti vyzvány učitelkou, aby připravily koutek pro další – tedy aby jej uklidily. Jasný pokyn učitelky děti pobídne ke změně koutku. Vždy dbáme na individuální tempo a individuální zvláštnosti dětí.

DIGITÁLNÍ KOUTEK

Interaktivní tabule

Děti pracují s interaktivní tabulí, na které mají připravené úkoly z digitálního edukačního obsahu Krok za krokem, Příprava na školu a Hravá slovíčka.

Aktivita č. 1: Hledání odlišných prvků – želvy **KÓD 152620**

V této aktivitě děti hledají želvu, která nepatří mezi ostatní.

Aktivita č. 2: Identifikace ročních období – pravdivé a nepravdivé výroky **KÓD 150033**

Děti naslouchají výroky a pomocí úsměvu označují pravdivost tvrzení.

Aktivita č. 3: Co slyšíš? – praskání ohně a žbluňkání vln **KÓD 150210**

Děti naslouchají zvukům a poté je identifikují.

Aktivita č. 4: Doplnování čísel do 10 – mušle **KÓD 152621**

Děti dopočítávají číselnou řadu mušlí do 10.

Aktivita č. 5: Vložit do, položit na **KÓD 152622**

Děti dle pokynů umisťují předměty.

Aktivita č. 6: Letní oblečení **KÓD 150041**

Děti mají za úkol postupně obléct Lily podle pokynů.

Aktivita č. 7: Dokresli vlny **KÓD 152528**

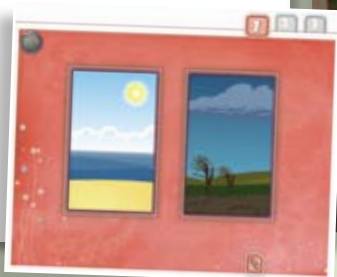
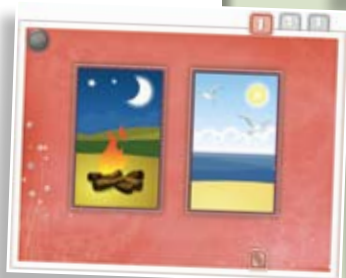
Děti kreslí na předem připravenou plochu.

Aktivita č. 8: Kulatý, trojúhelníkový, obdélníkový – najdi stejné **KÓD 150030**

Děti hledají sluneční brýle dle tvaru.

Aktivita č. 9: Co slyšíš? – zvuky moře a bouřky **KÓD 150058**

Děti detekují a identifikují zvuky.

(Zdroj: archiv autorky)

Mikroskop

Děti mají v krabicice připravenou sbírku mušlí a kamínků od moře, tyto objekty mohou zkoumat pomocí mikroskopu, který má výstup na obrazovce notebooku. Ty, které čekají ve skupině na mikroskop, mají k dispozici pracovní listy.

Pracovní list č. 1: Léto – Lily s kamarády na pláži **KÓD 152623**

Pracovní list č. 2: Léto – kyblík **KÓD 152624**

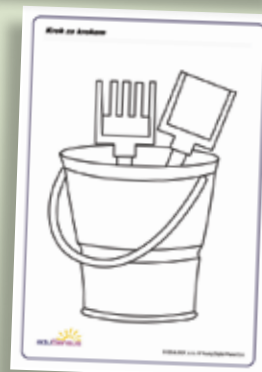

UMĚLECKÝ KOUTEK

Skupina dětí dostane svůj díl modelovací hlíny, z ní budou dle vlastní fantazie tvořit lodičky, parníky. Podpoříme spolupráci mezi dětmi, na každém výtvaru jich pracuje několik společně.

MATEMATICKO-LOGICKÝ KOUTEK

Děti mají za úkol třídít lodě a ryby podle velikosti, a to od nejmenší po největší. Toto třídění je prováděno na podložce, která představuje moře.

Společné hodnocení je prováděno opět na koberci, kam se děti vydají na pokyn učitelky. Zde si předávají kamínek, kdo jej má, může hovořit. Děti postupně vlastními slovy hodnotí, jaké činnosti se jim nejvíce líbily, co se nového dozvěděly.

Pobyt venku

Při pobytu venku se vydáme na vycházku do okolí MŠ a pozorujeme vodu v přírodě. Hovoříme s dětmi o jejím významu a nutnosti její ochrany.

Tipy na odpolední činnost

Během odpoledních činností dětem nabídneme možnost malby netradičními technikami. Děti si vytvoří vlastní polštář s motivy moře a vody. Pro tuto činnost je možné použít různé šablony. Druhou alternativou může být tvorba mořského živočicha z kamínků a papíru.

Tip

Mezi jednotlivé činnosti lze zapojit společnou fyzickou aktivitu, například relaxační cvičení s prvky jógy.

(Zdroj: archiv autorky)

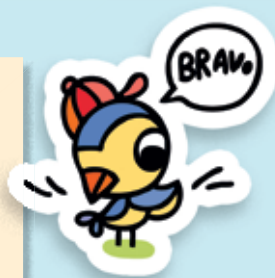
Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** modelovací hlína samotvrdnoucí, mušle a kamínky, pracovní listy, podložka s místem na třídění
- **digitální technologie:** interaktivní tabule, počítač, mikroskop, digitální edukační obsah Příprava na školu, Hravá slovíčka a Krok za krokem

KDO JSME

Vzdělávací portál eKabinet.cz obsahuje více než 50 000 profesionálně vytvořených vzdělávacích materiálů z matematiky, fyziky, chemie, biologie, přírodopisu, přírodovědy, angličtiny a materiálů pro předškolní vzdělávání, které jsou přístupné online.

Digitální obsah pro děti předškolního věku a pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (poruchy učení, řeči, motoriky, chování a jiné) zahrnuje interaktivní tituly a pracovní listy, celkem téměř 1800 digitálních edukačních materiálů. Mateřské školy mohou využívat také Matematiku pro 1. stupeň ZŠ.

DIGITÁLNÍ OBSAH PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

KROK ZA KROKEM

je zaměřený na komplexní rozvoj klíčových kompetencí dětí od 3 let věku, včetně dětí se speciálními výchovně-vzdělávacími potřebami. Obsahuje množství interaktivních aktivit a doplňkových materiálů vhodných pro tisk a další práci po vypnutí počítače.

HRAVÁ SLOVÍČKA

klade důraz na procesy spojené s osvojováním jazyka. Tento digitální edukační obsah umožňuje pedagogovi u dětí správně rozvíjet jazykové kompetence a podporovat verbalizaci myšlenek. Prostřednictvím aktivní práce s materiály a správného řečového vzoru pedagoga je možné také předcházet poruchám řeči, případně diagnostikovat už existující poruchy a reedukovat je.

PŘÍPRAVA NA ŠKOLU

je určený všem, kteří se zabývají vývojem dítěte v předškolním věku nebo s dětmi předškolního věku pracují. Digitální edukační obsah je rozdělený do dvou částí. V první části se nacházejí diagnostické listy, na základě kterých pedagog hodnotí, zda dítě splňuje jednotlivá kritéria vybrané oblasti vývoje. Po diagnostice má pedagog ve druhé části k dispozici množství rozvíjejících interaktivních aktivit.

ANGLIČTINA NICOLE AND TOMMY

je poutavý digitální obsah zaměřený na budování anglické slovní zásoby pro děti od 4 let. Atraktivním způsobem pomáhá při učení základních slovíček a nejčastěji používaných frází z oblastí jako rodina, domov, škola, hračky nebo zvířata. Instrukce ke cvičením jsou namluvené v češtině, aby jim děti rozuměly.

Tip – Matematika

Vzdělávací materiály vytvořené na základě jedinečné výukové metody z Finska, která se stala celosvětově uznávaným měřítkem pro vzdělávací standardy. Nabízí jedinečný, na dítě orientovaný přístup. Barevné kresby, výrazná grafika, pozitivní motivace a ocenění mění výuku matematiky pro malé školáky v opravdové dobrodružství. Vybrané lekce je možné využít i v předškolním vzdělávání.

EDICE ŠKOLKA HROU ZAHRNUJE:

